

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Strasbourg, 4. juuli 2017
(OR. en)**

**2016/0325 (COD)
LEX 1749**

**PE-CONS 18/1/17
REV 1**

**RECH 105
MED 32
AGRI 212
MIGR 57
CODEC 448**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS, MIS KÄSITLEB LIIDU OSALEMIST
MITME LIIKMESRIIGI ÜHISELT ALGATATUD PARTNERLUSES VAHEMERE PIIRKONNA
RIIKIDEGA TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI VALDKONNAS (PRIMA)**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
OTSUS (EL) 2017/...,**

4. juuli 2017,

**mis käsitleb liidu osalemist mitme liikmesriigi ühiselt algatatud partnerluses
Vahemere piirkonna riikidega teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas (PRIMA)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 185 ja artikli 188 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 125, 21.4.2017, lk 80.

² Euroopa Parlamendi 13. juuni 2017. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 26. juuni 2017. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon rõhutas oma 3. märtsi 2010. aasta teatises „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ vajadust arendada soodsaid tingimusi investeeringute tegemiseks teadmistesse ja innovatsiooni, et saavutada liidus arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv. Seda strateegiat on toetanud nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu.
- (2) ÜRO Peaassamblee tunnistas oma 28. juuli 2010. aasta ja 18. detsembri 2013. aasta resolutsioonidega õigust ohutule ja puhtale joogiveele ning sanitaartingimustele kui inimõigusele, mis on väga tähtis täisväärtuslikuks eluks. Samuti kutsus ÜRO Peaassamblee üles saavutama järk-järgult inimõiguse ohutule joogiveele, rõhutades rahvusvahelise koostöö tähtsust selles kontekstis.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013¹ loodi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm aastateks 2014–2020 (edaspidi „programm „Horisont 2020““). Programmi „Horisont 2020“ eesmärk on avaldada suuremat mõju teadusuuringutele ja innovatsioonile, aidates tugevdada avaliku sektori siseseid partnerlusi, sealhulgas liidu osalemise kaudu mitme liikmesriigi algatatud programmides, et aidata kaasa kestlikule arengule.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

- (4) Avaliku sektori siseste partnerluste eesmärk peaks olema koostoime edendamine, koordineerimise suurendamine ning liidu, rahvusvaheliste, riiklike ja piirkondlike teadusuuringute ja innovatsiooniprogrammide tarbetu dubleerimise vältimine ning need peaksid täielikult järgima programmi „Horisont 2020“ üldpõhimõtteid, eelkõige avatuse, läbipaistvuse ja juurdepääsetavuse põhimõtteid, eesmärgiga tugevdada teadusuuringuid ja innovatsiooni, et aidata kaasa kestliku arengu saavutamisele.
- (5) Kooskõlas määruse (EL) nr 1291/2013 artikli 19 lõikega 2 peab Vahemere piirkonna riikidega teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas loodud partnerluse (PRIMA) raames tehtav teadus- ja innovatsioonitegevus olema suunatud üksnes tulemuste tsiviilrakendustele.
- (6) Määruses (EL) nr 1291/2013 on prioriteedi „Ühiskondlikud väljakutsed“ all määratud kahe eesmärgina kindlaks teemad „Toiduga kindlustatus, säästev põllumajandus ja metsandus, mere-, merendus- ja siseveeuuringud ning biomajandus“ ning „Kliimameetmed, keskkond, ressursitõhusus ja toorained“, millega tuleb teadusuuringute ja innovatsiooni investeeringute toetamise kaudu tegeleda. Peale selle tunnistatakse määruses (EL) nr 1291/2013, et arvestades kliima ja keskkonna riigiülest ja ülemaailmset olemust, nende ulatuslikkust ja keerukust ning toidu- ja põllumajandusliku tarneahela rahvusvahelist mõõdet, peab nende probleemide käsitlemisele suunatud teadus- ja innovatsioonitegevus toimuma liidu tasandil ja sellest kõrgemal.

- (7) Määruses (EL) nr 1291/2013 tunnistatakse, et ühiste väljakutsete tulemuslikuks lahendamiseks on vaja rahvusvahelist koostööd kolmandate riikidega. Rahvusvaheline koostöö teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas on liidu ülemaailmsete kohustuste võtmeaspekt ning sellel on oluline roll liidu partnerluses Euroopa naabruses asuvate riikidega. Sellega seoses on Vahemere piirkond poliitilisest, majanduslikust, kultuurilisest, teaduslikust ja keskkonnanalasest seisukohast vaadatuna liidu jaoks strateegiliselt tähtis.
- (8) Selleks et tagada sidusus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1290/2013,¹ tuleks käesoleva otsuse kohaldamisalasse kuuluvate meetmete puhul austada põhiõigusi ja järgida eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Sellised meetmed peaksid olema kooskõlas mis tahes õiguslikult siduva kohustusega, mis tuleneb rahvusvahelisest õigusest, liidu õigusest, muu hulgas asjakohastest komisjoni otsustest, nagu komisjoni 28. juuni 2013. aasta teatis,² ning eetikapõhimõtetega, sealhulgas põhimõttega vältida teadusuuringute usaldusväärsuse rikkumist.
- (9) Komisjon rõhutas oma 7. juuni 2016. aasta teatises Euroopa rände tegevuskava alusel uue ELi ja kolmandate riikide partnerlusraamistiku loomise kohta vajadust tegeleda kõikides poliitikavaldkondades, sealhulgas teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, rände algpõhjustega uue koostöömudeli kaudu, mis hõlmab erainvestoreid ning võimendab piiratud eelarvevahendeid ja keskendub väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) ja jätkusuutlikule taristule.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).

² ELT C 205, 19.7.2013, lk 9.

- (10) PRIMA eesmärk on viia ellu ühine programm, et edendada teadus- ja innovatsioonisuutlikkust ning arendada teadmisi ja ühiseid uuenduslikke lahendusi Vahemere piirkonna põllumajandusliku toidutööstuse süsteemide ning integreeritud veevarustuse ja -majanduse tõhususe, ohutuse, turvalisuse ja jätkusuutlikkuse parandamiseks. PRIMA peaks toetama hiljuti kokkulepitud kestliku arengu eesmärkide saavutamist ja tulevase Euroopa kestliku arengu strateegia rakendamist ning aitama kaasa Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele.
- (11) Integreeritud veevarustus ja -majandus, sealhulgas vee taaskasutamine ja käitlemine, tähendab veeressursside kõigi erinevate kasutusviiside arvessevõtmist.
- (12) Kestliku põllumajandusliku toidutööstuse süsteemi eesmärk peaks olema täita kodanike ja keskkonna vajadusi ohutu, tervisliku ja taskukohase toidu alal ning muuta toidu ja sööda töötlemine, turustamine ja tarbimine säästvamaks, et vähendada nii palju kui võimalik toidukadu ja põllumajandusliku toidutööstuse jäätmeid miinimumini.
- (13) Veeressursside ja põllumajandusliku toidutööstuse süsteemide puhul on väga tähtis avatud, demokraatlik ja osaluspõhine juhtimine, et tagada kõige kulutõhusamate lahenduste rakendamine kogu ühiskonna hüvanguks.
- (14) Programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata kolmandate riikide, nimelt Alžeeria, Egiptuse, Jordaania, Liibanoni ja Maroko PRIMAs osalemise tagamiseks nõutakse rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimist teadus- ja tehnoloogiakoostöö tegemiseks liidu ja nende kolmandate riikide vahel, et laiendada neile käesoleva otsusega kehtestatud õiguskord.

- (15) Kooskõlas programmi „Horisont 2020“ eesmärkidega peaks kõikidel teistel liikmesriikidel ja programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud kolmandatel riikidel olema õigus PRIMAs osaleda, kui nad kohustuvad toetama PRIMA rahastamist ning võtma õiguslikud, regulatiivsed, haldus- või muud meetmed, mis on vajalikud liidu finantshuvide kaitseks.
- (16) PRIMA ühise rakendamise tagamiseks tuleks luua rakendusstruktuur (edaspidi „PRIMA-IS“). PRIMA-IS peaks olema liidu rahalise toetuse saaja ja tagama PRIMA tõhusa ja läbipaistva rakendamise.
- (17) PRIMA eesmärkide saavutamiseks peaks olema võimalik osaleda kõikide muude programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata kolmandatel riikidel, eelkõige Vahemere lõunapiirkonna riikidel, kui nad kohustuvad toetama PRIMA rahastamist ja kui PRIMA-IS nende osalemise heaks kiidab. Samuti tuleks nende osalemine ette näha sellise kolmanda riigi ja liidu vahel sõlmitud asjakohase teadus- ja tehnoloogiakoostööd käsitleva rahvusvahelise kokkuleppega.
- (18) Osalevad riigid peaksid liidu rahalise toetuse saamiseks võtma ametliku kohustuse toetada PRIMA rahastamist ning täitma ja rakendama seda kohustust kooskõlas käesoleva otsusega. Osalevatele riikidele tuleks tagada paindlik võimalus anda PRIMA-ISile valikuliselt rahalist toetust eesmärgiga rahastada kaudseid meetmeid, et saavutada nii finantsintegratsiooni kõrge tase. Peale selle peaksid osalevad riigid toetama rahaliselt või mitterahaliselt liidu rahalise toetuseta läbiviidavat tegevust ning liidu rahalise toetusega hõlmamata PRIMA-ISi halduseelarvet. Selgelt tuleks kindlaks määrata periood, mille vältel osalevad riigid peavad oma toetuse eraldama.

- (19) Programmi „Horisont 2020“ raames PRIMA-le eraldatavale liidu rahalisele toetusele tuleks kehtestada ülempiir. Selle ülempiiri ulatuses peaks liidu toetus olema võrdne osalevate riikide toetusega PRIMA-le, et saavutada suur võimendav mõju ning tagada osalevate riikide programmide suurem integreerimine. Piiratud osa liidu rahalisest toetusest peaks olema võimalik kasutada PRIMA-ISi halduskulude katmiseks. Tuleks tagada PRIMA tõhus haldamine ja halduskulud tuleks hoida minimaalsena.
- (20) PRIMA rakendamise pikalevenimise vältimiseks tuleks kehtestada viimaste rahastatavate tegevuste algatamise, sealhulgas viimaste projektikonkursside alustamise tähtaeg.
- (21) PRIMA tegevused peaksid olema kooskõlas programmi „Horisont 2020“ eesmärkide ning teadus- ja innovatsiooniprioriteetidega ning määruse (EL) nr 1291/2013 artiklis 26 sätestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega. PRIMA peaks tehnoloogiliste teadusuuringute, tootearenduse ja tutvustamistegevuse klassifikatsioonis arvesse võtma tehnoloogilise valmisoleku taseme Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni määratlusi.
- (22) PRIMA peaks toetama igat liiki teadus- ja innovatsioonitegevust, sealhulgas teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojekte, uuenduslikke näidisprojekte ja katsetehaseid, suutlikkuse suurendamist, koolitust, teadlikkuse suurendamist ja levitamistegevust ning teadlaste liikuvust, mis on seotud tehnoloogilise valmisoleku eri tasemetega ning tagavad asjakohase tasakaalu suurte ja väikeste projektide vahel.

- (23) Suurema mõju saavutamiseks tuleks püüda tagada sidusus PRIMA ning teiste programmi „Horisont 2020“ alla kuuluvate teadus- ja innovatsiooniprojektide nagu Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi toidualane teadmis- ja innovaatikakogukond (Food KIC) ja muude liidu vahendite nagu Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrument vahel ning vältida võimalikke kattumisi.
- (24) PRIMAt tuleks rakendada iga-aastase töökava alusel, milles kirjeldatakse asjaomasel aastal elluviidavaid tegevusi. PRIMA-IS peaks regulaarselt jälgima projektikonkursside tulemusi ja rahastavaid tegevusi ning seda, kuivõrd on võetud arvesse teadusteemasid, oodatavat mõju ja ettepanekute ülepakkumist üle künnise, mida ei olnud võimalik rahastada. Põhjendatud juhtudel peaks PRIMA-IS võtma parandusmeetmeid, muutes iga-aastast töökava või tulevasi iga-aastaseid töökavasid.
- (25) PRIMA-IS peaks PRIMA eesmärkide saavutamiseks eraldama rahalist toetust peamiselt toetustena PRIMA-ISi rahastatavates meetmetes osalejatele. Need meetmed tuleks valida PRIMA-ISi vastutusel korraldatavate avatud ja konkurentsipõhiste projektikonkursside kaudu.
- (26) Tuleks kontrollida uute tulijate PRIMA tegevustes osalemist takistavate tõkete olemasolu ja nendega tegeleda.

- (27) PRIMA eesmärkide saavutamisel ning kooskõlas kohaldatavate normide ja põhimõtetega, näiteks teadusliku tipptaseme põhimõttega, peaks PRIMA-IS seadma eesmärgiks anda oma iga-aastase töökava kaudu asjakohane osa tema rahastamisest (ligikaudu 25 % liidu rahalisest toetusest), mis peegeldab Vahemere piirkonna partnerriikide kohustusi seoses PRIMAgas, õigussubjektidele, kes asuvad osalevateks riikideks loetavates kolmandates riikides.
- (28) PRIMA-ISi hallatavad projektikonkursid tuleks ka avaldada ühtses osalejate portaalis ning programmi „Horisont 2020“ muude elektrooniliste teavitustahendite kaudu, mida haldab komisjon.
- (29) PRIMA-IS peaks tegema rahastatavate tegevuste rakendamist käsitleva teabe üldsusele kättesaadavaks.
- (30) Liidu rahalist toetust tuleks hallata kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ja eelarve kaudse täitmise eeskirjadega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 966/2012¹ ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 1268/2012².

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

² Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

- (31) Liidu finantshuvide kaitsmiseks peaks komisjonil olema õigus liidu rahalist toetust lõpetada, vähendada või selle andmine peatada, kui PRIMAt ei rakendata nõuetekohaselt, seda rakendatakse osaliselt või viivitusega või kui osalevad riigid ei eralda PRIMA-le rahalist toetust või teevad seda osaliselt või viivitusega.
- (32) Kooskõlas programmi „Horisont 2020“ üldeesmärgiga, milleks on suurem lihtsustamine, tuleks vältida programmi „Horisont 2020“ eeskirjadest erinevaid eeskirju. Osalemist PRIMA-ISi rahastatud kaudsetes meetmetes reguleeritakse seetõttu määrusega (EL) nr 1290/2013. Siiski on PRIMA eriomaste eesmärkide ja spetsiifiliste toimimismõuete tõttu vaja ette näha piiratud arv erandeid kooskõlas kõnealuse määruse artikli 1 lõikega 3.
- (33) Et võtta arvesse PRIMA geograafilisest ulatusest tingitud eripära, on vaja erandeid määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõike 1 punktist b ja lõikest 3, et kohandada kaudsetes meetmetes osalemise minimaalseid tingimusi. Eelkõige peaks PRIMA eripäraga kohandamiseks olema erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõike 1 punktist b osalejate miinimumarv kolm õigussubjekti, kes asuvad kolmes erinevas osalevas riigis, mis edendab Euroopa ja Vahemere piirkonna tasakaalustatud koostööd. Erandi tegemine määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõikest 3 on samuti vajalik tagamaks, et kaudsetes meetmetes osalemise minimaalsed tingimused ei ole diskrimineerivad ettevõtjate suhtes, kes asuvad osalevates kolmandates riikides.

- (34) Erandite tegemisega määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 10 lõigetest 1 ja 2 tagatakse, et üldreeglina võivad rahalist toetust saada üksnes õigussubjektid, kes asuvad osalevas riigis või on loodud liidu õiguse alusel, või Euroopa huve esindavad rahvusvahelised organisatsioonid. Siiski peaks PRIMA-ISi kaudu saama rahastada ka mujal kui osalevas riigis asuvaid toetusesaajaid tingimusel, et PRIMA-IS peab nende osalemist oluliseks, või kui rahastamine on ette nähtud rahvusvahelise kokkuleppe või korra alusel. Selliste üksuste osalemise üle peaks järelevalvet teostama PRIMA-IS.
- (35) Lihtsustamise eesmärgil peaks kõigi poolte halduskoormus olema rangelt proportsionaalne prognoositava mõjuga. Vältida tuleks topeltauditeid ning ebaproportsionaalselt koormavat dokumenteerimist või aruandlust. Auditite korraldamisel tuleks asjakohasel juhul võtta arvesse riiklike programmide eripära.
- (36) Käesoleva otsuse kohaselt eraldatud liidu vahendite saajate auditeerimine peaks tagama halduskoormuse vähendamise kooskõlas määrusega (EL) nr 1291/2013.
- (37) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste ennetamist, avastamist ja uurimist, samuti kaotatud, alusetult väljamakstud või valesti kasutatud vahendite sissenõudmist ning vajaduse korral halduskaristusi kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.

- (38) Komisjon peaks osalevate riikide ning erinevate sidusrühmade seisukohti arvesse võttes tegema vahehindamise, millega hinnatakse eelkõige PRIMA kvaliteeti ja tõhusust ning seatud eesmärkide täitmisel tehtud edusamme, ja lõpphindamise ning koostama kõnealuste hindamiste kohta aruanded.
- (39) Komisjoni taotlusel peaksid PRIMA-IS ja osalevad riigid esitama kõik andmed, mida komisjon vajab PRIMA hindamist käsitlevate aruannete koostamiseks, ning neid tuleks innustada kasutama selleks ühtlustatud vormingut.

(40) Käesoleva otsuse eesmärk on tugevdada teadus- ja innovatsioonisüsteemide ja -tegevuse integreerimist ning kooskõlastamist Vahemere piirkonna riikides põllumajandusliku toidutööstuse süsteemide valdkonnas, et muuta need kestlikuks, ning integreeritud veevarustuse ja -majanduse valdkonnas. Peamiste kitsaskohtade süsteemsuse tõttu on Vahemere piirkonna riikides esinevate probleemide lahendamiseks vajalike teadusuuringute ja innovatsiooni maht tohutu. Teadusuuringute ja innovatsiooni ulatus on keerukas, hõlmab mitut valdkonda ning nõuab mitut osalejat hõlmavat ja piiriülest lähenemisviisi. Suurt hulka osalevaid riike hõlmav koostööpõhine lähenemisviis võib aidata suurendada nõutavat mahtu ja ulatust, koondades rahalisi ja intellektuaalseid ressursse. Kuna liikmesriigid ei suuda käesoleva otsuse eesmärki piisavalt saavutada ning integreerides riiklikud jõupingutused liidu järjepidevasse lähenemisviisi, koondades eraldi toimivad riiklikud teadusuuringute ja innovatsiooniprogrammid, aidates kavandada riikidevahelisi ühiseid teadusuuringuid ja rahastamisstrateegiaid ning leides vajalikul hulgal teostajaid ja investeeringuid saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(41) Seetõttu peaks liit PRIMAs osalema,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1
Osalemine PRIMAs

1. Liit osaleb partnerluses Vahemere piirkonna riikidega teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas (edaspidi „PRIMA“), mida viivad ühiselt ellu Hispaania, Horvaatia, Iisrael, Itaalia, Kreeka, Küpros, Luksemburg, Malta, Portugal, Prantsusmaa, Saksamaa, Sloveenia, Tuneesia ja Türgi (edaspidi „osalevad riigid“) vastavalt käesolevas otsuses sätestatud tingimustele.
2. Alžeeria, Egiptus, Jordaania, Liibanon ja Maroko saavad osalevateks riikideks, kui nad sõlmivad liiduga teadus- ja tehnoloogiakoostööd käsitlevad rahvusvahelised kokkulepped, milles sätestatakse nende PRIMAs osalemise tingimused.
3. PRIMAs võib osaleda iga liikmesriik ja iga programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud kolmas riik, keda käesoleva artikli lõikes 1 ei ole nimetatud, tingimusel et ta vastab artikli 4 lõike 1 punktis c ja eelkõige artikli 11 lõikes 5 sätestatud tingimustele.

Liikmesriike ja programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud kolmandaid riike, kes täidavad esimeses lõigus sätestatud tingimusi, käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel osalevate riikidena.

4. PRIMAs võib osaleda iga programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata kolmas riik, keda ei ole käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud, kui
- a) riik vastab artikli 4 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele ja eelkõige täidab artikli 11 lõikes 5 sätestatud nõudeid;
 - b) PRIMA rakendusstruktuur (edaspidi „PRIMA-IS“) kiidab heaks riigi osalemise PRIMAs, kui on hinnanud tema osalemise asjakohasust PRIMA eesmärkide saavutamise seisukohast, ning
 - c) riik sõlmib liiduga teadus- ja tehnoloogiakoostööd käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe, milles sätestatakse tema PRIMAs osalemise tingimused.

Kolmandaid riike, kes täidavad esimeses lõigus sätestatud tingimusi, käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel osalevate riikidena.

Artikkel 2
PRIMA eesmärgid

1. Kooskõlas programmi „Horisont 2020“ prioriteetidega on PRIMA üldeesmärgid suurendada teadus- ja innovatsioonisuutlikkust ning arendada teadmisi ja ühiseid uuenduslikke lahendusi Vahemere piirkonna riikide põllumajandusliku toidutööstuse süsteemide jaoks, et muuta need kestlikuks, ning integreeritud veevarustuse ja -majanduse jaoks, et muuta need süsteemid ning veevarustus ja -majandus kliimale vastupidavamaks, tõhusamaks, kulutõhusamaks ning keskkonnavalaselt ja sotsiaalselt kestlikuks ning toetada ennetavalt veenappuse, toiduga kindlustatuse, toitumis-, tervise-, heaolu- ja rände probleemide lahendamist.
2. PRIMA täidab lõikes 1 sätestatud üldeesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks järgmisi erieesmärke:
 - a) pikaajalise ühise strateegilise kava väljatöötamine põllumajandusliku toidutööstuse süsteemide jaoks, et muuta need kestlikuks, ning integreeritud veevarustuse ja -majanduse valdkonnas;
 - b) asjakohaste riiklike teadusuuringute ja innovatsiooniprogrammide suunamine selle strateegilise kava täitmisele;
 - c) kõikide asjaomaste avaliku ja erasektori osalejate kaasamine strateegilise kava täitmisse, koondades teadmised ja finantsressursid vajaliku kaalukuse saavutamiseks;

- d) kõikide osalejate, sealhulgas VKEde, kõrgkoolide, vabaühenduste ja kohalike teaduskeskuste teadus- ja innovatsioonisuutlikkuse rahastamisvõimekuse ning rakendamissuutlikkuse suurendamine.

Artikkel 3

Liidu rahaline toetus PRIMA-le

1. Liidu rahaline toetus PRIMA-le, sealhulgas EFTA assigneeringud, on võrdne osalevate riikide toetusega. Liidu rahaline toetus ei ületa 220 000 000 eurot.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud liidu rahaline toetus makstakse liidu üldeelarve assigneeringutest, mis on eraldatud nõukogu otsusega 2013/743/EL¹ programmi „Horisont 2020“ rakendamiseks kehtestatud eriprogrammi asjaomastele osadele, ja eelkõige II osast „Juhtpositsioon tööstuses“ ja III osast „Ühiskondlikud väljakutsed“, kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktiga vi ning artiklitega 60 ja 61.

¹ Nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).

3. PRIMA-IS kasutab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud liidu rahalist toetust:
- a) artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud tegevuse rahastamiseks;
 - b) PRIMA-ISi halduskulude katmiseks kuni 6 % ulatuses käesoleva artikli lõikes 1 osutatud liidu rahalisest toetusest.

Artikkel 4

PRIMA-le eraldatava liidu rahalise toetuse tingimused

1. Artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuse saamise tingimused on järgmised:
- a) osalevad riigid tõendavad, et nende osalus PRIMAs vastab käesolevale otsusele;
 - b) osalevad riigid või nende määratud organisatsioonid määravad PRIMA-ISiks juriidilise isiku staatuses üksuse, nagu osutatakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktis vi. PRIMA-IS vastutab PRIMA tõhusa rakendamise, käesoleva otsuse artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuse, samuti vajaduse korral osalevate riikide toetuse vastuvõtmise, jaotamise ja järelevalve ning kõikide PRIMA eesmärkide saavutamiseks vajalike meetmete võtmise tagamise eest;

- c) iga osalev riik on kohustatud osalema PRIMA rahastamises, andes piisavat toetust PRIMA eesmärkide seisukohast asjakohastest riiklikest vahenditest;
- d) PRIMA-IS tõendab oma suutlikkust PRIMAt rakendada, sealhulgas käesoleva otsuse artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalist toetust vastu võtta, jaotada ning teostada selle kasutuse üle järelevalvet liidu eelarve kaudse täitmise raames kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklitega 58, 60 ja 61;
- e) luuakse PRIMA tõhus juhtimismudel kooskõlas artikliga 12;
- f) PRIMA-IS võtab pärast komisjonilt heakskiidu saamist vastu artikli 6 lõikes 9 osutatud ühised põhimõtted.

2. PRIMA rakendamise ajal kehtivad artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuse saamiseks ka järgmised tingimused:

- a) PRIMA-IS saavutab artiklis 2 sätestatud eesmärgid ja teeb artiklis 6 osutatud toiminguid;
- b) rakendatakse sobivat ja tõhusat juhtimismudelit kooskõlas artikliga 12;
- c) PRIMA-IS täidab määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 60 lõikes 5 sätestatud aruandlusnõuded;

- d) osalevad riigid täidavad käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud kulukohustused.
- 3. Komisjon hindab osalevate riikide võetud kohustuste täitmist, eelkõige kahe esimese iga-aastase töökava vältel. Hindamise järel võidakse kooskõlas artikliga 9 läbi vaadata artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu maksimaalne rahaline toetus.

Artikkel 5

Osalevate riikide toetus PRIMA-le

- 1. Osalevad riigid eraldavad või annavad oma riiklikele rahastamisasutustele korralduse eraldada rahalisi või mitterahalisi toetusi vähemalt 220 000 000 euro suuruses summas ajavahemikus alates ... [käesoleva otsuse jõustumise kuupäev] kuni 31. detsembrini 2028.
- 2. Osalevate riikide toetus hõlmab järgmist:
 - a) vajaduse korral rahalised toetused PRIMA-ISile eesmärgiga rahastada artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudseid meetmeid;
 - b) rahaline või mitterahaline toetus seoses artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud tegevusega ning
 - c) rahaline või mitterahaline toetus liidu rahalise toetusega hõlmamata PRIMA-ISi halduseelarvele, nagu on sätestatud artikli 3 lõike 3 punktis b.

3. Käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud mitterahalised toetused hõlmavad kulusid, mis osalevatel riikidel tekivad artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud tegevuse käigus ja millest arvestatakse maha liidu otsene või kaudne rahaline toetus nende kulude kandmises.
4. Lõike 2 punktis c osutatud mitterahalised toetused hõlmavad kulusid, mis osalevatel riikidel tekivad seoses PRIMA-IS halduseelarvega ja millest arvestatakse maha liidu otsene või kaudne rahaline toetus nende kulude kandmises.
5. Lõike 2 punktides b ja c osutatud mitterahaliste toetuste hindamiseks määratakse kulud kindlaks kooskõlas asjaomaste osalevate riikide või riiklike rahastamisasutuste tavapäraste raamatupidamistavade, selles osalevas riigis kohaldatavate raamatupidamisstandarditega, kus asjaomased riiklikud rahastamisasutused asuvad, ja kohaldatavate rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega ning rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega. Kulud kinnitab sõltumatu audiitor, kelle määravad asjaomased osalevad riigid või riiklikud rahastamisasutused. Kui kinnitamisel tekivad kahtlused, võib PRIMA-IS hindamismeetodit kontrollida. Kahtluste püsimisel võib PRIMA-IS hindamismeetodit auditeerida.

6. Käesoleva artikli lõike 2 punktides a, b ja c osutatud toetused, mida arvestatakse osalevate riikide toetusena, makstakse pärast iga-aastase töökava vastuvõtmist. Kui iga-aastane töökava võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 osutatud vaatlusaasta jooksul, võib toetus, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 2 punktis c ja mida arvestatakse osalevate riikide toetusena iga-aastases töökavas, koosneda maksetest, mida on tehtud alates sama aasta 1. jaanuarist. Toetused, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 2 punktis c ja mida arvestatakse osalevate riikide toetusena esimeses iga-aastases töökavas, võivad siiski koosneda maksetest, mis on tehtud pärast ... [käesoleva otsuse jõustumise kuupäev].

Artikkel 6

Tegevus ja PRIMA rakendamine

1. PRIMA toetab mitmesugust teadus- ja innovatsioonitegevust, nagu on kirjeldatud iga-aastases töökavas, kasutades selleks järgmist:
- a) kaudsed meetmed määruse (EL) nr 1290/2013 ja määruse (EL) nr 1291/2013 tähenduses, mida rahastab PRIMA-IS kooskõlas käesoleva otsuse artikliga 7 peamiselt PRIMA-ISi korraldatud avatud ja konkurentsipõhiste rahvusvaheliste projektikonkursside alusel antavate toetustena, sealhulgas:
 - i) teadus- ja innovatsioonimeetmed, samuti innovatsioonimeetmed;
 - ii) koordineerimis- ja toetusmeetmed, mis keskenduvad levitus- ja teavitustegevusele PRIMA edendamiseks ja selle mõju suurendamiseks;

b) tegevused, mida osalevad riigid rahastavad artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuseta, sealhulgas:

- i) tegevused, mis valitakse välja PRIMA-ISi korraldatud avatud ja konkurentsipõhiste rahvusvaheliste projektikonkursside alusel ning mida haldavad riiklikud rahastamisasutused osalevate riikide riiklike programmide raames, eraldades rahalist toetust peamiselt toetuste vormis;
- ii) osalevate riikide riiklike programmide, sealhulgas riikidevaheliste programmide kohane tegevus.

- 2. PRIMAt rakendatakse iga-aastaste töökavade alusel, mis hõlmavad vastava aasta (edaspidi „vaatlusaasta“) 1. jaanuarist 31. detsembrini läbiviidavat tegevust. PRIMA-IS võtab iga-aastase töökava vastu vaatlusaasta 31. märtsiks pärast komisjonilt heakskiidu saamist. Nii PRIMA-IS kui ka komisjon tegutsevad iga-aastase töökava vastuvõtmisel põhjendamatult viivitusega. PRIMA-IS teeb iga-aastase töökava avalikult kättesaadavaks.
- 3. Tegevust, millele on osutatud lõike 1 punktides a ja b, võib alata ainult vaatlusaastal ning alles pärast iga-aastase töökava vastuvõtmist.
- 4. Kui iga-aastane töökava võetakse vastu vaatlusaasta kestel, võib artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalist toetust kasutada selleks, et katta PRIMA-ISi halduskulusid, mis on tekkinud alates vaatlusaasta 1. jaanuarist kooskõlas iga-aastase töökavaga. Artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalisest toetusest võib siiski katta PRIMA-ISi halduskulusid, mis on tekkinud alates ... [käesoleva otsuse jõustumise kuupäev] kooskõlas esimese iga-aastase töökavaga.

5. Tegevusi võidakse rahastada PRIMA raames ainult siis, kui need on ette nähtud iga-aastases töökavas. Iga-aastases töökavas tehakse vahet käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud tegevuse, käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud tegevuse ja PRIMA-ISi halduskulude vahel. Iga-aastases töökavas esitatakse nendele vastavate kulude prognoosid, samuti eelarveeraldised artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalisest toetusest rahastatavale tegevusele ning osalevate riikide poolt artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuseta rahastatavale tegevusele. Iga-aastases töökavas esitatakse ka osalevate riikide artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud mitterahalise toetuse hinnanguline väärtus.
6. Vaatlusaasta muudetud iga-aastastes töökavades ning järgnevate vaatlusaastate iga-aastastes töökavades võetakse arvesse eelnenud projektikonkursside tulemusi. Neis tuleb püüda vähendada teaduslike teemade ebapiisavat käsitlemist, eelkõige selliste teemade puhul, mida esialgu käsitleti lõike 1 punkti b kohases tegevuses, kuid mida ei olnud võimalik piisavalt rahastada.
7. Viimased rahastatavad tegevused, sealhulgas asjaomase iga-aastaste töökavade kohased viimased projektikonkursid, tuleb algatada 31. detsembriks 2024. Piisavalt põhjendatud juhtudel võib need algatada 31. detsembriks 2025.
8. Tegevuse, mida osalevad riigid rahastavad artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuseta, võib lisada iga-aastasessse töökavasse alles pärast seda, kui need on PRIMA-ISi korraldatud sõltumatu välishindamise alusel saanud PRIMA eesmärkidel põhinevas rahvusvahelises vastastikuses eksperdihinnangus positiivse tulemuse.

9. Iga-aastasessse töökavasse lisatud tegevused, mida osalevad riigid rahastavad artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuseta, viiakse ellu vastavalt ühistele põhimõtetele, mille PRIMA-IS võtab vastu pärast komisjonilt heakskiidu saamist. Ühistes põhimõtetes võetakse arvesse käesolevas otsuses, määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 VI jaotises ja määruses (EL) nr 1290/2013 sätestatud põhimõtteid, eelkõige võrdse kohtlemise, läbipaistvuse, sõltumatu vastastikuse hindamise ja valiku põhimõtteid. PRIMA-IS võtab pärast komisjonilt heakskiidu saamist vastu ka osalevate riikide PRIMA-ISile esitatavaid aruandeid käsitlevad nõuded, sealhulgas iga tegevusega seotud näitajate suhtes.
10. Lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud tegevus vastab lisaks lõikes 9 osutatud ühistele põhimõtetele ka järgmistele tingimustele:
- a) taotlused käsitlevad riikidevahelisi projekte, milles osaleb vähemalt kolm sõltumatut õigussubjekti, kes asuvad kolmes erinevas riigis, mida peetakse asjaomase projektikonkursi esitamistähtajal osalevateks riikideks vastavalt käesolevale otsusele, kusjuures
 - i) vähemalt üks õigussubjekt asub liikmesriigis või programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud kolmandas riigis, mis ei kuulu alapunkti ii kohaldamisalasse, ja
 - ii) vähemalt üks õigussubjekt asub kolmandas riigis, mis on loetletud artikli 1 lõikes 2, või kolmandas riigis, mis piirneb Vahemerega;

- b) taotlused valitakse välja rahvusvahelise projektikonkursi alusel ja neid hinnatakse vähemalt kolme sõltumatu eksperdi abiga järgmiste kriteeriumide alusel: tipptase, mõju ning rakendamise kvaliteet ja tõhusus;
 - c) taotlused seatakse vastavalt hindamistulemustele paremuse järjekorda. Valiku teeb PRIMA ning selle puhul tuleks järgida paremusjärjekorda. Osalevad riigid lepivad kokku piisavas rahastamisviisis, mis võimaldab suurendada paremusjärjestuse alusel rahastatavate künnist ületavate taotluste arvu, eraldades eelkõige reservsummad riigi rahalisse panusesse, millega riigid toetavad projektikonkursse. Kui ühte või mitut projekti ei ole võimalik rahastada, võidakse valida paremusjärjestuses vahetult järgnevad projektid.
11. PRIMA-IS teostab järelevalvet kõikide iga-aastase töökavaga hõlmatud tegevuste rakendamise üle ja esitab komisjonile aruande.
12. PRIMA tegevust kajastavale ja PRIMAgas koostöös koostatud teatisele või väljaandele tuleb olenemata sellest, kas koostaja on PRIMA-IS, osalev riik või tema riiklik rahastamisasutus või tegevuses osaleja, lisada järgmine märge: „[tegevuse nimetus] viiakse ellu Euroopa Liidu toetatava PRIMA programmi raames.“

Artikkel 7

Osalemise ja levitamise reeglid

1. PRIMA-ISi käsitatakse rahastamisasutusena määruse (EL) nr 1290/2013 tähenduses ja ta annab rahalist toetust käesoleva otsuse artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudsetele meetmetele kooskõlas nimetatud määruses sätestatud eeskirjadega, kohaldades käesolevas artiklis sätestatud erandeid.
2. Erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõike 1 punktist b on osalejate miinimumarv kolm õigussubjekti, kes asuvad kolmes erinevas riigis, mida peetakse asjaomase projektikonkursi esitamistähtjal osalevateks riikideks kooskõlas käesoleva otsusega, kusjuures
 - a) vähemalt üks õigussubjekt asub liikmesriigis või programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud riigis, mis ei kuulu punkti b kohaldamisalasse, ja
 - b) vähemalt üks õigussubjekt asub kolmandas riigis, mis on loetletud artikli 1 lõikes 2, või kolmandas riigis, mis piirneb Vahemerega.
3. Erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõikest 3 on iga-aastases töökavas ette nähtud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel miinimumtingimuseks ühe sellise õigussubjekti osalemine, kes asub riigis, mis on asjaomase projektikonkursi esitamistähtjal osalev riik kooskõlas käesoleva otsusega.

4. Erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 10 lõigetest 1 ja 2 on PRIMA-ISi toetuse saamiseks kõlblikud järgmised osalejad:
- a) iga õigussubjekt, kes asub osalevas riigis või on asutatud liidu õiguse alusel;
 - b) iga Euroopa huve esindav rahvusvaheline organisatsioon, nagu on määratletud määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 2 lõike 1 punktis 12.
5. Kui programmis osaleb rahvusvaheline organisatsioon või õigussubjekt, kes asub mujal kui osalevas riigis, ning kui kummalgi ei ole õigust saada lõike 4 kohaselt toetust, võidakse anda PRIMA-ISi rahalist toetust tingimusel, et vähemalt üks järgmistest tingimustest on täidetud:
- a) PRIMA-IS peab osalemist meetme rakendamise seisukohast oluliseks;
 - b) toetus on ette nähtud kahepoolse teadus- ja tehnoloogialepinguga või liidu ja rahvusvahelise organisatsiooni vahelise muu kokkuleppega või mujal kui osalevates riikides asuvate üksuste puhul liidu ja õigussubjekti asukohariigi vahelise kokkuleppega.
6. Ilma et see piiraks määruse (EL, Euratom) nr 966/2012, delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012 ja määruse (EL) nr 1290/2013 kohaldamist, võib kohaldatavas näidistoetuslepingus näha ette, et ka õigussubjektid, kes asuvad riikides, mis ei ole osalevad riigid, ja keda rahastatakse PRIMA-ISist, esitavad asjakohased finantstagatised.

7. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 1290/2013 kohaldamist, ja võttes arvesse PRIMA eripära, võib PRIMA-IS lisada oma iga-aastastesse töökavadesse täiendava osalemistingimuse, mis puudutab sellist liiki üksusi, kes võivad olla kaudsete meetmete koordineerijad.

Artikkel 8

Liidu ja PRIMA-ISi vahelised kokkulepped

1. Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 61 lõike 1 kohase PRIMA-ISi eelhindamise positiivse tulemuse ja piisavate finantstagatiste esitamise korral kooskõlas nimetatud määruse artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktiga vi sõlmib komisjon liidu nimel PRIMA-ISiga delegeerimislepingu ja lepingud rahaliste vahendite iga-aastase ülekandmise kohta.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud delegeerimisleping sõlmitakse kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõikega 3 ning artiklitega 60 ja 61 ning delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012 artikliga 40. Delegeerimislepingus sätestatakse muu hulgas järgmine:
 - a) nõuded PRIMA-ISi osalemisele seoses tulemuslikkuse näitajatega, mis on sätestatud otsuse 2013/743/EL II lisas;
 - b) nõuded PRIMA-ISi osalemisele kontrollis, millele osutatakse otsuse 2013/743/EL III lisas;
 - c) PRIMA-ISi toimimise tulemuslikkuse erinäitajad;

- d) PRIMA-ISile kehtivad nõuded, mis käsitlevad PRIMA rakendamise kohta halduskulude teabe ja üksikasjalike andmete esitamist;
- e) komisjonile levitamise- ja aruandluskohustuste täitmise tagamiseks vajalike andmete esitamise kord;
- f) kord, mille alusel komisjon kiidab heaks või lükkab tagasi iga-aastase töökava projekti, artikli 6 lõikes 9 osutatud ühised põhimõtted ja osalevate riikide aruandlusnõuded, enne kui PRIMA-IS need vastu võtab, ning
- g) sätted, mis käsitlevad PRIMA-ISi projektikonkursside avaldamist eelkõige ühtses osalejate portaalis ning programmi „Horisont 2020“ muude elektrooniliste teavitustahendite kaudu, mida haldab komisjon.

Artikkel 9

Liidu rahalise toetuse andmise lõpetamine, vähendamine või peatamine

1. Kui PRIMAt ei rakendata või rakendatakse ebapiisavalt, osaliselt või hilinemisega, võib komisjon artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuse andmise lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle andmise peatada vastavalt PRIMA tegelikule rakendamisele.
2. Kui osalevad riigid ei osale rahaliselt PRIMAs või osalevad osaliselt või hilinemisega, võib komisjon artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalise toetuse andmise lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle andmise peatada, võttes arvesse osalevate riikide poolt PRIMA rakendamiseks eraldatud summat.

Artikkel 10

Järeldauditid

1. Käesoleva otsuse artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudsete meetmete kulude järeldauditid teeb PRIMA-IS kooskõlas määruse (EL) nr 1291/2013 artikliga 29.
2. Komisjon võib otsustada, et ta teeb lõikes 1 osutatud auditid ise. Sellistel juhtudel teeb ta seda kooskõlas kohaldatavate normidega, eelkõige määruste (EL, Euratom) nr 966/2012, (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 sätetega.

Artikkel 11

Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon võtab vajalikud meetmed tagamaks, et käesoleva otsuse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel on liidu finantshuvid kaitstud ennetavate meetmetega pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja õigusnormide rikkumise tuvastamise korral alusetult väljamakstud summade sissenõudmise ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate halduskaristustega.

2. PRIMA-IS annab komisjoni töötajatele ja teistele komisjoni volitatud isikutele, samuti kontrollikoja auditite tegemiseks vajaliku juurdepääsu oma tegevuskohtadele ja ruumidele ning kogu teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele.
3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada uurimisi, sealhulgas kohapealset kontrolli ja inspekteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 883/2013² sätestatud nõuetele ja korrale, eesmärgiga kindlaks teha, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust, mis mõjutab liidu finantshuve seoses toetuslepinguga või toetuse andmise otsusega või käesoleva otsuse alusel otse või kaudselt rahastatud lepinguga.

¹ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, peavad käesoleva otsuse rakendamisest tulenevad lepingud, toetuslepingud ja toetuse andmise otsused sisaldama sätteid, mis annavad komisjonile, PRIMA-ISile, kontrollikoja ja OLAFi sõnaselge volituse teha selliseid auditeid ja uurimisi nende vastava pädevuse kohaselt. Kui meedet rakendatakse kas tervikuna või osaliselt allhanke või edasivolitamise korras või kui selleks on vaja sõlmida hankeleping või anda kolmandale isikule rahalist toetust, hõlmab leping, toetusleping või toetuse andmise otsus töövõtja või toetusesaaja kohustust panna kõikidele asjaomastele kolmandatele isikutele kohustus nõustuda sõnaselgelt komisjoni, PRIMA-ISi, kontrollikoja ja OLAFi volitustega.
5. PRIMA rakendamisel võtavad osalevad riigid liidu finantshuvide kaitseks vajalikud õiguslikud, reguleerivad, haldus- ja muud meetmed, et eelkõige tagada kõikide liidule võlgnetavate summade sissenõudmine vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012 ja delegeeritud määrusele (EL) nr 1268/2012.

Artikkel 12

PRIMA juhtimine

1. PRIMA-ISil on järgmised organid:
 - a) järelevalvenõukogu, millel on esimees ja kaasesimees;
 - b) juhtkomitee;
 - c) sekretariaat, mida juhib direktor;
 - d) teaduslik nõuandekomitee.

2. PRIMA-ISi juhib järelevalvenõukogu, kus on esindatud kõik osalevad riigid. Järelevalvenõukogu on PRIMA-ISi otsuseid tegev organ.

Järelevalvenõukogu võtab pärast komisjonilt heakskiidu saamist vastu:

- a) iga-aastase töökava;
- b) artikli 6 lõikes 9 osutatud ühised põhimõtted ning
- c) osalevate riikide poolt PRIMA-ISile esitatavate aruannete nõuded.

Järelevalvenõukogu kontrollib, kas artikli 1 lõikes 3 ja artikli 4 lõike 1 punktis c sätestatud tingimused on täidetud, ning teavitab sellest komisjoni.

Järelevalvenõukogu annab heakskiidu programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata muu kui artikli 1 lõikes 2 nimetatud kolmanda riigi osalemiseks PRIMAs, kui on hinnanud tema osalemise asjakohasust PRIMA eesmärkide saavutamise seisukohast.

Igal osaleval riigil on järelevalvenõukogus üks hääl. Otsused võetakse vastu konsensusel. Kui konsensust ei saavutata, võtab järelevalvenõukogu otsused vastu vähemalt 75 % häälteenamusega kõikidest kehtivatest häältel.

Liit, mida esindab komisjon, kutsutakse vaatlejana kõikidele järelevalvenõukogu koosolekutele ja ta võib osaleda aruteludel. Talle edastatakse kõik vajalikud dokumendid.

3. Järelevalvenõukogu määrab kindlaks juhtkomitee liikmete arvu, mis on vähemalt viis, ja nimetab liikmed ametisse. Juhtkomitee jälgib direktori tööd ja nõustab järelevalvenõukogu PRIMA rakendamises sekretariaadi poolt. Eelkõige annab ta nõu iga-aastase eelarve ja töökava elluviimise kohta.

4. Järelevalvenõukogu loob PRIMA-ISi sekretariaadi, mis on PRIMA täitevorgan.

Sekretariaat täidab järgmisi ülesandeid:

- a) rakendab iga-aastast töökava;
- b) toetab PRIMA-ISi muid organeid;
- c) teeb järelevalvet PRIMA rakendamise üle ja esitab sellekohaseid aruandeid;
- d) haldab artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu rahalist toetust ja osalevate riikide rahalisi toetusi ja annab aru nende kasutamise kohta;
- e) suurendab PRIMA nähtavust propageerimise ja teavitamise abil;
- f) teeb komisjoniga koostööd kooskõlas artiklis 8 osutatud delegeerimislepinguga;
- g) tagab PRIMA tegevuse läbipaistvuse.

5. Järelevalvenõukogu nimetab ametisse teadusliku nõuandekomitee, mis koosneb tunnustatud sõltumatutest ekspertidest, kes on pädevad PRIMAgaga seotud valdkondades. Järelevalvenõukogu määrab kindlaks teadusliku nõuandekomitee liikmete arvu ja nende nimetamise korra kooskõlas määruse (EL) nr 1290/2013 artikliga 40.

Teaduslik nõuandekomitee täidab järgmisi ülesandeid:

- a) nõustab järelevalvenõukogu strateegiliste prioriteetide ja vajaduste valdkonnas;
- b) nõustab järelevalvenõukogu iga-aastase töökava projekti sisu ja ulatuse teemal teaduslikust ja tehnilisest vaatenurgast;
- c) vaatab läbi PRIMA rakendamise teaduslikud ja tehnilised aspektid ning avaldab arvamust programmi aastaaruande kohta.

Artikkel 13

Teabe edastamine

- 1. Komisjoni taotlusel esitab PRIMA-IS talle artiklis 14 osutatud aruannete koostamiseks vajaliku teabe.
- 2. Osalevad riigid esitavad komisjonile PRIMA-ISi kaudu Euroopa Parlamendi, nõukogu või kontrollikoja nõutud teabe PRIMA finantsjuhtimise kohta.

3. Komisjon lisab artiklis 14 osutatud aruannetesse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teabe.

Artikkel 14

Hindamine

1. Komisjon teeb hiljemalt 30. juuniks 2022 sõltumatute ekspertide abiga PRIMA vahehindamise. Komisjon koostab kõnealuse hindamise kohta aruande, mis sisaldab hindamistulemusi ja komisjoni märkusi. Komisjon esitab nimetatud aruande 31. detsembriks 2022 Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
2. Komisjon teeb hiljemalt 31. detsembriks 2028 sõltumatute ekspertide abiga PRIMA lõpliku hindamise. Komisjon koostab kõnealuse hindamise aruande, milles esitatakse hindamise tulemused, ning esitab nimetatud aruande 30. juuniks 2029 Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 16

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja